

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– BIZ DÜNYÄNIŇ ÄHLI ÝURTLARY WE HALKLARY ÜÇIN AÇYKDYRYS!

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Biziň baş maksadymyz Watana gulluk etmektir! **METBUGAT — INTERNET GAZETI**

THE VOICE OF YOUNG DIPLOMAT

INTERNET NEWSPAPER

№17 (39) 2022-nji ýylyň 1-nji sentýabry

Our main goal is to serve the Motherland!

Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary instituty

Internet gazetini 2020-nji ýylyň 1-nji oktýabryndan bäri çykýar

MAKSAT AÝDYŇ, MYRAT AÝDYŇ, ÝOL AÝDYŇ!

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Arkadagly Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda ýurdumyzyň ähli ulgamlary köpugurly esasyda ösdürilýär. Watanymyzyň mundan beýläk-de gülläp ösmegi ugrunda alnyp barylýan maksatnamalaýyn işler özüniň ajaýyp miwelerini hem berýär. Bu hakykata ýurdumyzyda soňky sanlyja günleriň dowamynda bolup geçen wakalaryň mysalynda hem göz ýetirmek bolýar.

2022-nji ýylyň 15 — 16-njy awgustynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda geçirilen deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletleriň ulag ministrleriniň derejesindäki halkara maslahat dünýä döwletlerinde uly gyzyklanma dörettdi. Çünki bu maslahatyň esasyny dünýä ykdysadyýetine, ulag-logistika ulgamyna degişli maslahatlar,

pikir alyşmalar, duşuşyklar düzdi. Dünýäniň häzirkizaman ulag ulgamyna bagyşlanyp geçirilen «Aşgabat prosesi: arabaglanyşygy pugtalandyrmak üçin maliýeleşdirmek» diýlip atlandyrylan bu maslahat Türkmenistanyň başlangyjy bilen, Birleşen Milletler Guramasynyň howandarlygynda guraldy. Forum 40-a golaý döwletiň hem-de halkara guramalarynyň 30-dan gowragynyň wekilleri gatnaşdylar.

«Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda geçirilen deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletleriň ulag ministrleriniň derejesindäki halkara maslahatyň baş maksady deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletleriň (DÇBÖBD) durnukly ulag hem-de Durnukly ösüş maksatlary ulgamynda gazanan üstünliklerini seljermekden, koronawirus pandemiýasynyň we beýleki wehimleriň täsirini kesgitlemekden ybarat boldy.

Maslahatyň dowamynda ýurdumyzyň degişli ýolbaşçylarynyň daşary ýurtly wekiller bilen birnäçe duşuşyklary geçirilip, olarda möhüm resminamalara gol çekilmegi, forumyň netijeleri boýunça deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan döwletleriň ulag ministrleriniň halkara maslahatynyň Jemleýji Beýannamasynyň kabul edilmegi halkara maslahatyň taryhy ähmiýetini has-da artdyrdy. Geçirilen forum Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmekde ulanylar hem-de Birleşen Milletler Guramasynyň DÇBÖBD boýunça 2024-nji ýylda geçiriljek üçünji maslahatyna hödürilenler.

20-nji awgustda Milli Geňeşiň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Milli Geňeşiň Mejlisiniň Başlygy bilen bilelikde Türkmenistanyň Döwlet serhet gullugynyň ýanyndaky ýurdumyzyň harby we hukuk goraýjy edaralarynyň Hojalyk müdirliginiň täze binalar toplumynyň açylyş dabarasyna gatnaşdy. Toplumyň çäginde gurlan binalar, olarda döredilen mümkinçilikler, harby gullukçylar üçin niýetlenilen naharhana, esgerleriň ýatakhana döwrüň ýokary talaplaryna doly laýyk gelýär. Bu ýerdäki 150 orunlyk naharhanada ýokumly tagamlary taýýarlamak, serhetçileri talabalaýyk ýemleýmek üçin ähli zerur şertler üpjün edilipdir. Harby we hukuk goraýjy edaralaryň Hojalyk müdirligine degişli ammarlar hem-de sowadyjylar bolup, olaryň netijeli peýdalanylmagy, tutuş ýylyň dowamynda ter gök we miwe önümleri bilen üpjünçiligiň pugtalandyrylmagyna ýardam berer.

Döwletimiziň harby we hukuk goraýjy edaralarynyň Hojalyk müdirliginiň täze binalar toplumynyň açylyşy, ýurdumyzyň Ýaragly Güýçleriniň maddy-enjamlaýyn binýadyny döwrebaplaşdyrmak we pugtalandyrmak, harby gullukçylaryň degişli gulluk, ýokary derejeli ýaşayyş şertlerini döretmek boýunça döwlet tarapyndan maksatnamalaýyn çäreleriň amala aşyrylýandygynyň nobatda ky beýanydyr.

27-nji awgustda «Aşgabat» aýdym-saz merkezinde höwesjeň ýaş aýdymçylaryň «Ýaňlan, Diýarym!» telebäsleşiginiň jemleýji tapgyrynyň geçirilmegi hem ýurdumyzyda medeni syýasatyň netijeli ösdürilýändiginiň subutnamasy boldy. Şu ýyl Türkmenistanyň Prezidentiniň yglan eden «Türkmeniň Altyn asyry» bäsleşiginiň çäklerinde geçirilýän hem-de Watanymyzyň Garaşsyzlyk gününe bagyşlanan zehinli ýaşlaryň bu meşhur gözden geçirilişine 30 ýyl dolýar. «Ýaňlan, Diýarym!» telebäsleşigi ýurdumyzyda uly höwes bilen garaşylýan wakalaryň biridir. Çünki Watanymyzyň ençeme sungat ussatlary heniz ýaş

Döwrüň möhüm wakalary

we Türkmenistanyň Prezidentiniň adyndan altyn zynjyr bilen sylaglandylar. Jemleýji tapgyra gatnaşyjylaryň ählisine döwlet Baştutanymyzyň adyndan ýadýgärlik sowgatlar hem gowşuryldy.

27-nji awgustda Milli Geňeşiň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň hormatly Prezidentimiziň tabşyrygy boýunça «Awaza» milli syýahatçylyk zolagyndaky işleriň ýagdaýy bilen tanyşmagy hem döwrüň möhüm wakalarynyň birine öwrüldi.

Hormatly Arkadagymyz Awazada adamlaryň gowy dynç almagy ugrunda alnyp barylýan işler bilen tanyşdy. Resmi maglumatlarda habar berlişi ýaly, soňky üç aýyň dowamynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda dynç alanlaryň sany 150 müňden geçdi. Ýeri gelende belläp geçsek, Gahryman Arkadagymyz bu maglumatyň guwandaryjydygyny aýdyp, zolagyň dynç alyş düzümleriniň, myhmanhanalaryň arasynda degişli bäsleşigi guramagyň we onuň netijeleri boýunça ýenijileri höweslendirmegiň maksada-

“ Mähriban Diýarymyzda awgustyň ikinji ýarymynda bolup geçen möhüm wakalar Garaşsyz döwletimiziň has nurana geljege tarap aýdyň ýollar, aýdyň maksatlar bilen barýandygyny ýene bir gezek dünýä äşgär etdi. ”

wagtlary bu telebäsleşigiň ýenijisi hökmünde özüni tanadyp, ile söýdürendirler. Bu telebäsleşik, sözüň doly manysynda, sungat ussahanasydyr.

Medeniýet ministrligi, Telewideniýe, radiogepeşikler we kinematografiýa baradaky döwlet komiteti, ýurdumyzyň ähli welaýatlarynyň hem-de Aşgabat şäheriniň häkimlikleri tarapyndan bilelikde guralýan bu telebäsleşik ýaşlaryň döredijilik ukyplarynyň açylmagyna ýardam edýär. Dabaranyň barşynda tomaşaçylaryň joşgunly el çarpşmalary astynda ýenijileriň altysynyň atlary yglan edilip, olar ýörite diplomlar

laýyk boljakdygyny belledi we bu babatda degişli ýolbaşçylara birnäçe maslahatlary berdi.

Jemleý aýdanymyzda, mähriban Diýarymyzda awgustyň ikinji ýarymynda bolup geçen möhüm wakalar Garaşsyz döwletimiziň has nurana geljege tarap aýdyň ýollar, aýdyň maksatlar bilen barýandygyny ýene bir gezek dünýä äşgär etdi.

Mähriban GANDYMOWA, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň mugallymy.

1

Maksat aýdyň, myrat aýdyň, ýol aýdyň!

2

Jaň kakylmagyna 5 minut galanda...

3

Ysсы tomsuň salkyn kölegeleri

4

Ykballary özgerden bäsleşik

5

Türkmenistan halkara media giňişliklerinde

6

Dünýä tazelikleri

7

Hoş geldiň, talyplyk!

8

Şygryýet

SAHYPALARDA

SAHYPALARDA

SAHYPALARDA

2 ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

BERKARAR DÖWLETIŇ TÄZE EÝYAMYNYŇ GALKYNYŞY

JAŇ KAKYLMAGYNA

1-nji sentýabr — Bilimler we talyp ýaşlar günü

5 MINUT GALANDA...

Ilkinjilik — hemişe özüne çekiji. Ine, şu nukdaýnazardan hem, täze okuw ýylynyň ilkinji jaňynyň kakylmagyna tolgunmak bilen garaşyp durkaň: «Eýsem, jaň näme üçin kakylýar?» diýen sowal seriňe dolýar. Ine, şol hakda oýlananyňda-da, «Geçmişe nazar salmak we geljege uly umyt bilen gadam basmak üçin kakylýar» diýen içki ses kalbyňda ýaňlanyp gidýär. Hawa, tyllaýy güzün 1-nji sentýabrynda kakylýan täze okuw ýylynyň ilkinji jaňy köpleri täze sepgitlere, täzeçe dünýä uly ynam bilen ätlemäge iterýär. Ine, şu nukdaýnazardan hem, 2022-nji ýylyň 1-nji sentýabrynda — bu nurana pursatda, ozaly bilen ýokary mekdebiň gapysyndan ilkinji gezek ätleyän, «Talyp — 2022» ýazgyny egni-ne atyp, täze okuw ýylynyň ilkinji umumy okuw sapagyny geçýän talyplara, ýokary ýyllara geçen talyp deň-duşlaryma: «Täze okuw ýylyňyz gutly bolsun!» diýesim gelýär. Olar bilen geçmişe we geljege nazar salynýan täze okuw ýylynyň başlanmagy mynasybetli ýazýan şu makalamyzy paýlaşsyz gelýär.

Täze okuw ýylynda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunda hem täze ugurlar açylyp, olara ilkinji talyplar magistrler kabul edildi. Bu barada institutyň okuw bölüminiň hünärmeni Söhbet Ataýew şeýle gürrüň berýär:

— Geçen 2021–2022-nji okuw ýyly boýunça instituty 52 sany uçurym tamamlady. Magistratura ugrundan bolsa 31 sany magistriň gutarandygyny

magistr kabul etdi. Ýagny, ýokary mekdebimize taýýarlygyň 6 ugry boýunça magistrleriň 54-si kabul edildi. Instituta fakultetleriň 4-si we hünär ugurlarynyň 8-si boýunça talyplar okuwa kabul edildi. Bakalawr maksatnamasy boýunça hem öňki bolanlaryň üstüne taýýarlygyň halkara hukugy ugrundan bakalawr ugry goşuldy. Magistr maksatnamasy boýunça bolsa Gündogary öwreniş, Seljeriş we strategiki meýilleşdiriş, Syýasy kommunikasiýa we internet žurnalistikasy ugurlaryna magistrler kabul edildi. Şu okuw ýylynyň başynda institutyň 5-nji ýyl talyplarynyň jemi 15-si daşary ýurtlara önümçilik tejribeligini geçmek üçin ugradyldy.

Instituda halkara žurnalistikasy ugry boýunça taýýarlygy has-da kämilleşdirmek maksady bilen, syýasy kommunikasiýa we internet žurnalistikasy ugrunyň magistr maksatnamasy boýunça talyplaryň ilkinjileri kabul edildi. Olaryň arasynda «SalamNews» internet saýtynyň baş redaktory Wepa Ýagşyýew bu barada öz ýürek buýsanjyny şeýle beýan edýär:

— Sanly ulgamyň ösdürilýän döwründe hormatly Prezidentimiziň alyp barýan syýasatyny köpçülikleýin habar beriş serişdeleri arkaly köpçülige ýetirmekde internet saýtlarynyň ornunyň örän ýokarydygy hemmämize mälimdir. Instituda syýasy kommunikasiýa we internet žurnalistikasy ugrundan magistratura ugrunyň açylandygyny eşiden badyma, mende bu ugurdan öz hünärimi kämilleşdirmek islegi döredi. Internet žurnalistikasyny halkara derejesinde giňeltmek, ýurdumyzyň ýeten sepgitlerini dünýä yüzüne ýaýmak — biziň esasy wezipelerimiziň biri. Hut şu ugurdan hem, «SalamNews» ady bilen ýörite habar beriş saýtyny döredtik. Men, as-

belläsim gelýär. Institutymyz 2022–2023-nji okuw ýylynda täze ugurlar boýunça ilkinji magistrlerini

lynda, ýokary bilimi daşary ýurtda, ýagny Belarus Respublikasynyň Belarus Milli tehniki uniwersitetinde gümrük işi hünäri boýunça aldym. Talyplyk ýyllarymda internet žurnalistikasy entäk ýokary derejede ösmändi. Özümize gerekli bolan habarlary kynlyk bilen tapýardyk. Üstesine-de, daşary ýurtda bolsaň, öz ata Watanyňa bolan teňneligiň gaty ýokary bolýandygyna özüm gözli şaýat boldum. Meňiň ýörite internet saýtyny açmagyma hut şunuň, öz ýurduma bolan teňneligiň sebäp bolandygyny aýdasyň gelýär. Geljekde syýasy kommunikasiýa we internet žurnalistikasy ugrundan magistr derejesine eýe bolanymdan soňra bu ugry has-da kämilleşdirmekde, ýurdumyzyň ýeten sepgitlerini halkara derejesinde şöhlelendirmekde ýola goýan işimi ösdürmek maksadym bar. Şeýle hem geljekde žurnalistika ugrundan daşary ýurtly hünärmenler bilen özara pikir alyşmagy, ýörite okuw sapaklaryna gatnaşmagy maksat edinýäris.

...Ine-de, jaňnyň kakylmagyna sanlyja salym galdy. Men serimi gaplap alan oý-pikirleriň, ýatlamlaryň gujagyndan çykyp, ýene bir gezek şeýle diýesim gelýär: «Täze okuw ýylyňyz gutly bolsun, eziz deň-duşlar!»

Aýlar ATAÝKOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň
Halkara gatnaşyklary institutunyň
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň
III ýyl talyby.

Je, ýene-de täze okuw ýylynyň buşlukçysy hasaplanýan ilkinji jaň kakylýar. Bu jaňny sesi her talybyň ýüreginde üýtgeşik tolgunmany, okuwa bolan höwesini we şu pursada çenli bolan süýji ýatlamalary oýarýar. Şu wagt, göwnüme bolmasa, daş-töweregimdäki şatlykly pursatlar bilen ýüregimdäki duýgular bäsleşýän ýaly...

Bu gün jaňny sesi äleme ýaýrap, Baýram edýär güzüň ilki gününi. Bagdaky guşlaram enaýy sayrap, Gutlaýarlar talyplaryň gününi.

Tomusky dynç alyş möwsüminiň ön ýanyndaky okuw tejribeligim çagalik döwrümiň aýrylmaz bölegi bolan «Güneş» žurnalynyň redaksiýasynda geçdi. Ol ýer, hakykatdan-da, adyna muwapyk «güneşli» ýer eken. Redaksiýa şeýle bir özüne çekdi, hatda şol ýere barmak üçin awtobusa bir minut garaşmaga-da sabrym ýetmezdi. Men žurnalyň işi bilen taňşanyndan soň, çagalar üçin gyzykly bolajak materiallary taýýarlaşmaga girişdim. Şol wagt ertekiler barada gürrüň açylanda, özümiň 3-nji synpda ýazan «Ertelik kitabym» diýen goşgym ýadyma düşdi we ony žurnala hödürledim.

Ol goşgy çagalik döwrümiň in süýji ýatlamasydy. Şol gün kakam arzuw eden ertekiler kitabymy alyp beripdi. Ýüregimiň joşgunyny goşgy setirlerine geçirdim. Şeýdibem, ilkinji gezek şahyrylyk duýgusyny baş-

Okuw tejribeligi we dynç alyş möwsümünde

gençli duýgy gaplap aldy. Žurnalyň täze sanynda öz goşgymy görmäge howlугyp, žurnalyň barlag görnüşini elimde alanymda, «Çaga kalbynyň owazy» rubrikasynda «Gunça Merdanowa» diýen setire gözüm düşdi. Dowamyny okadym: «Sakarçäge etrabyndaky daşary ýurt dillerine ýöriteleşdirilen 35-nji orta mekdebiň okuwçysy».

Eýsem, nädip begenmäýin?! Bu meniň jigimiň adydy. Döredijiligiň maşgalalaýyn dowam edýändigine diýseň begendim. Onuň bu goşgyny talyplyk ýyllarymyň başynda meni görmäge gelende ýazandygyny aýdyň duýmak bolýar. Jigimiň her tomusda baranymda: «Menem seniň ýaly talyp boljak! Ak şäherimiz Aşgabatda okajak!» diýýän sözleri ýadyma düşdi.

Şeýdibem, öýe goşa buşlukly bardym. Ejem şol wagt tamdyra çörek ýapyp durdy. Kuýaş nury bilen bäsleşýän çöregi eline alyp duran ejem buýsançdan, begençden doly gözlerini ýaşlady. Şol buýsanç meni öňkimdenem beterylym-bilime, çeper döredijilige höweslendirdi.

Dynç alyş möwsümünde öýüň işlerine kömekleşýärkäm, ejeme okuw döwrümizdäki ýatdan çykmajak wakalary aýdyp berýärdim. Bir günem gyş üçin banka ýapyp yörkäk, institutda diplomatlar gününüň baýramçylyk dabarasyna bolanda onda aýdym aýtmanlygym barada ejeme aýdyp berdim. Mekdep döwri hem baýramçylyk dabaralarynda aýdym aýdamsoň, mähribanym menden biraz nägile boldy. Sebäbi ol meniň hem şol dabarada aýdym aýtmagymy isläpdir. Şondan soň bu tomus döwri daşary ýurt dillerinde aýdym aýtmagy öwrenip başladym hem-de indiki dynç alyşa gelenimde,

ejemiň bu kinesini aýyrmagy ýüregime düwdüm. Şol arzuw-umytlar bilen hem mukaddes bilim ojagymyza — institutumyza gadam basdym. Ähli talyp deň-duşlarymyň hem yssy tomsy salkyn kölegelerde gyzykly we manyly geçirendigine ynanmak bilen, olara täze okuw ýylynda-da uly üstünlükleri arzuw edýärim!

Bägül MERDANOWA, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň III ýyl talyby.

Yssy tomsuň salkyn kölegeleri

(esse ýerine)

dan geçiripdim. Ejemiň kitaba bolan söýgüsi çäksiz bolansoň, ilkinji goşgymyň kitap barada bolmagyna ol menden baş beteri begendi. Goşgyny mugallymymyza görkezmeği maslahat berdi. Mugallymyň meniň goşgymy synpymyzyň diwar gazetina çykarmagy, onuň aşagyna: «Synpymyzyň kiçijek şahyry Bägül Merdanowa» diýip ýazmagy meni döredijilik dünýäsine höweslendirdi.

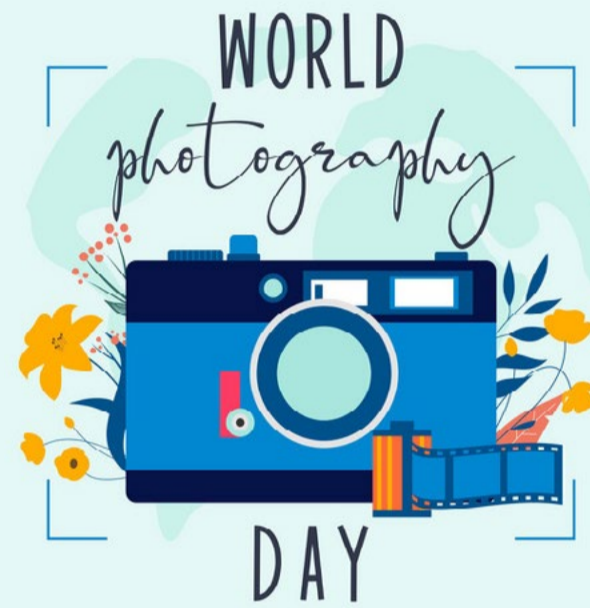
...Goşgymy redkollegiýa agzalary-da halady...

Redaksiýada tejribelikdäki beýleki talyplar bilen žurnalistlik başarnyklarymyza has-da baýlaşdyrdyk. Okuw tejribelik döwrümiziň ahylrlaryna çenli žurnal çap etmäge taýýar bolan mahaly ýene serimi be-

BMG-niň HALKARA GÜNLERI

World Photography Day is dedicated to the art, science, and history of photography. It is celebrated on August 19 every year and on this day, people pay homage to the pioneers of photography who inspired them to take up this skill and the contributions of great photographers are remembered.

The aim of World Photography Day is to create awareness, share ideas and encourage people to take up photography.

It is interesting for all of us to know about the history of this day. In 1837, the first photographic process was developed by Frenchmen named Louis Daguerre and Joseph Nicéphore Niepce. The process was named “Daguerreotype”. Daguerreotype was an instant success as it provided a relatively inexpensive and accurate way of representing scenes and faces, which earlier had to be drawn or painted by hand. With this, photo studios started popping up across the world.

On August 19, 1839, the government of France purchased the patent for the invention and gave it as a gift, “free to the world.” Later this day was marked as World Photography Day.

Meylis SADYKOV, the 3rd year student of the Faculty of International Journalism of the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan.

Интересуясь португальской журналистикой...

Дипломатические отношения между Туркменистаном и Португалией были установлены 13 августа 1992 года. В связи с этим, 14 августа 2022 года, от имени народа и Правительства Туркменистана, а также от себя лично Президент Сердар Бердымухамедов направил поздравление и наилучшие пожелания Президенту Португальской Республики Марселу Ребелу де Соузе и народу страны по случаю 30-летия установления дипломатических отношений между Туркменистаном и Португалией.

29 декабря 1864 г. появился первый номер ежедневной утренней газеты «Диариу де нотисиаш» («Газета новостей»), которая сегодня является основной газетой Португалии. Девиз издания — «Заинтересовать все классы, быть доступной и понятной для всех» ...

В 1881 г. в Лиссабоне начала выходить ежедневная газета «Секулу», возникшая как орган антимоноархических кругов. Это издание стало выражать интересы крепнувшего республиканского движения. С 1888 года в городе Порту начинает издаваться газета Журнал де Нотисиаш. К установлению в Португалии республиканского правления 5 октября 1910 г. в Лиссабоне выходило 17 ежедневных газет, а в Порту — 8. В республиканский период, насыщенный новыми идеями, под влиянием революционных событий в Европе активизировалась политическая жизнь в стране, возросло число периодических изданий (с 414 в 1917 г. до 532 в 1923 г.).

25 апреля 1975 г. состоялись выборы в Учредительное собрание страны. Сутки, во время подсчета голосов на выборах, телевидение транслировало специальную программу, рассказывающую о ходе подсчета голосов. Это была самая продолжительная и увлекательная программа в истории португальского телевидения.

В 1978–79 гг. большой популярностью пользовалась еженедельная телепрограмма «Директиссимо». Это был двухчасовой альманах, посвященный различным проблемам национальной жизни, политики, искусства, культуры. Самой интересной её особенностью была предоставляемая каждому зрителю возможность принять в программе личное участие: в углу экрана появлялся титр с указанием номера телефона, по которому можно было задать свой вопрос.

Газеты в Португалии нацелены на немногочисленные и хорошо образованные элитные группы. Все же основным СМИ в стране является телевидение.

Португалия широко отражает исторические события Туркменистана, как, транспортная Конференция развивающихся стран, не имеющих выхода к морю и Шестой Каспийский Саммит в своих СМИ.

Мерджен АШИРОВА, студентка II курса факультета международной журналистики ИМО МИД Туркменистана.

4 ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Bu gezekki Bilimler we talyp ýaşlar güni Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň durmuşynda bolup geçen ýatdan çykajak ajaýyp wakalaryň hataryndan orun aldy. Geçen okuw ýylynyň başynda şu ýokary okuw mekdebinde sekiz gezek yzygiderli geçirilen «Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly akyl-paýhas bäsleşigine gatnaşan hem-de baýrakly orunlara eýe bolan, tapawutlanan mekdep okuwçylarynyň ençemesi bu institutnyň talyby boldular. Gazetiň şu sanynda redaksiýamyzda myhmançylykda bolan şu bagty çüwen ýaşlar bilen «tegelek stolun» başynda guralan söhbetdeşligi çap edýäris. Söhbetdeşlige Türkmenistanyň at gazanan žurnalisti, halypa mugallym T.Gutlyýew hem-de institutymyzyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyplary Gülnara Myradowa, Aýnur Hudaýbergenowa, Kakageldi Akmyradow hem-de Halkara ykdysady gatnaşyklary fakultetiniň I ýyl talyplary Mahym Kakaýewa, Ýagşymyrat Öwezow dagy gatnaşdylar.

Awtor:

— Täsin bäsleşigiň siziň okuwa girmegiňiz bilen baglanyşykly miwelerine bagyşlanan «tegelek stolun» başyndaky söhbetdeşligimize halypa mugallymymyz T.Gutlyýewiň gutlag sözi bilen girişäýeliň! Halypa, baş üstüne, söz sizden!

Tüçgeldi Gutlyýew, mugallym:

— Gadyrly talyplar, siziň ähliňizi redaksiýamyzda hoş gördük! Sizi okuwa girmegiňiz bilen gyzgyn gutlaýaryn, talyplyk dünýäsinde täze üstünlükleri arzuw edýärim! Ilki bilen, siziň gazanan üstünligiňiziň Gahryman Arkadagymyzyň bu ugurdaky döwletli başlangyjynyň institutymyzyň rektory J.Gurbangeldiýew, professor-mugallymlary we talyp ýaşlary, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň hem-de beýleki dürli jemgyýetçilik, ylmy-medeni, işewürlük edaralarynyň wekillerini tarapyndan akyl-paýhas bäsleşigi görnüşinde durmuşa geçirilmegi bilen mümkin bolandygyny nygtasym gelýär. Gahryman Arkadagymyz 2012-nji ýylda okuw işini täze kreatiw usulda guramaklygyň zerurdygyny önde wezipe hökmünde goýan bolsa, bu täsin bäsleşik şol möhüm taryhy işiň döwrebap durmuşa geçirilmeginiň köplere nusgalyk mysaly boldy. «Ýaş diplomatyň sesi» gazetimizniň redaksiýasynyň talyplary hem bu bäsleşigi diňe bir žurnalistik taýdan däl, eýsem, filosofiyalaýyn, taryhylaýyn çemeleşmek bilen açyp görkezmeçlige öz goşantlaryny goşdular. Olaryň bäsleşigiň many-mazmununy aýdyň seljermek bilen baglanyşykly ýazan publisistik makalalarynyň içinden «Ýaş — hökümdar, peýkam — ilçi», «Taryh — ok-ýaş, geljek — peýkam» «Taryh — şahsyýeti döredýär» diýen ýaly aýtgylar hem eriş-argaç geçdi. Ser salan bolsaňyz, köp makalalar çeperpublisistik ýol bilen ýazylandyr, hatda oçerk žanry ulanylyp, onda şahsyýetiň başyndan geçiren pursatlary duýgularyň üsti bilen beýan edilendir.

«Ýaş diplomatyň sesi» gazetimizniň redaksiýasynyň talyplary hem bu bäsleşigi diňe bir žurnalistik taýdan däl, eýsem, filosofiyalaýyn, taryhylaýyn çemeleşmek bilen açyp görkezmeçlige öz goşantlaryny goşdular. Olaryň bäsleşigiň many-mazmununy aýdyň seljermek bilen baglanyşykly ýazan publisistik makalalarynyň içinden «Ýaş — hökümdar, peýkam — ilçi», «Taryh — ok-ýaş, geljek — peýkam» «Taryh — şahsyýeti döredýär» diýen ýaly aýtgylar hem eriş-argaç geçdi. Ser salan bolsaňyz, köp makalalar çeperpublisistik ýol bilen ýazylandyr, hatda oçerk žanry ulanylyp, onda şahsyýetiň başyndan geçiren pursatlary duýgularyň üsti bilen beýan edilendir.

Gülnara Myradowa, talyp:

— Biz hem pursatdan peýdalanylýan Arkadagly Serdarymyza biz — ýaş nesillere ynam bildirip, döredip berýän giň mümkinçilikleri üçin köp sagbolsun aýdýarys. Türkmen diplomatiýasynyň weteranlaryna, halypa mugallymlarymyza we bize ýardam beren talyplara hoşallygymyzy bildirýäris.

Meniň bu ýokary okuw mekdebiniň gapy-syndan ätlemegiň hem özboluşly

YKBALLARY ÖZGERDEN BÄSLEŞIK

taryhy bar. Bize talyp bolmakda esasy goldaw beren zatlaryň biri — «Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly akyl-paýhas bäsleşigi bolup durýar. Şonuň kömegi bilen entek eşitmedik, bilmedik zatlarymy öwrendim. Bäsleşigiň esasy temalarynyň taryh bolmagy, giriş synaglaryndaky taryh dersi boýunça berlen sowallara jogap bermekde maňa uly ýardam berdi. Hatda mugallymlar

parlary» atly akyl-paýhas bäsleşigi bolup durýar. Şonuň kömegi bilen entek eşitmedik, bilmedik zatlarymy öwrendim. Bäsleşigiň esasy temalarynyň taryh bolmagy, giriş synaglaryndaky taryh dersi boýunça berlen sowallara jogap bermekde maňa uly ýardam berdi. Hatda mugallymlar

hem giriş synaglaryna girenimizde: «Ilkinji ýaş çaparlar» diýip, bizi has hem gadyrly garşylandylar. «Dünýäniň kalby adama bir zat berjek bolsa, ozaly bilen ony kynçylyga büreýär» diýilýäni dogry eken. Men bäsleşikde ýer alyp bilmänime örän gynanan bolsam-da, nesi-

bämde arzuw eden ýokary okuw mekdebimiň talyby bolmak bagty bar eken. Çagalýkdan dil we edebiyat derslerini aýratyn gowy görýärdim. Şol sebäpli-de, saýlap alan hünärimiň hem döredijilik dünýäsi bilen baglanyşykly bolmagy meni diýseň begendirdi. Nesip bolsa, saýlan hünärim boýunça ökde hünärmen bolup, Watanymyza, halkymyza gerekli ýaşlaryň biri boljakdygyma ynandyrasym gelýär.

Aýnur Hudaýbergenowa, talyp:

— Meniň özüm, esasan, çeper döredijilik bilen meşgullanýaryn. Köp goşgularym «Daşoguz habarlary» gazetinde çap edilip, birnäçe döredijilik bäsleşiklerinde baýrakly orunlara hem mynasyp boldum. Giriş synaglaryna gelenimde gyzykly, ýatdan çykajak wakalar bolup geçdi. Taryh dersi boýunça synaga rektorymyz J.Gurbangeldiýewiň hut özüniň gatnaşyp, dalaşgärlere degerli maslahatlary bermegi mende uly täsir galdyrdy. Synaglardan üstünlikli geçip, yzyna öýe dolanyp barýarkam, kalbymdan joşup çykan buýsanjymy goşgy setirlerine geçirdim:

*Yüzüp, boýlap ylym-bilim derýasyn,
Ahyr maksadyna ýeten talyp men.
Syrly gözýetimden doly her ýanym,
Geljege ynamly bakan talyp men.*

*Kepderi deý gögi nazarlap baryan,
Aý kimin nurlanyp, Gün kimin dogyan,
Peder pähmin haklap, gursagna guýyan,
Arzuwyna gowşan bagtly talyp men.*

Talyp diýen ada mynasyp bolmak — meniň üçin uly bagt. Berlen öwüt-ündewlerden nusga alyp, olary özümiň kalbyma siňdirip, geljekde kämil žurnalist hökmünde ata Watanymyzyň ösüşlerini mynasyp wasp etmäge çalşaryn.

(Dowamy bar).

*Söhbetdeşligi ýazga geçiren:
Gurbanjema ÖDEGURBANOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň IV ýyl talyby.*

Голоса мира о нашей Родине

Во второй половине августа 2022 года события и новости о политической, экономической и социальной сферах нашей Отчизны нашли своё достойное отражение в мировом информационном пространстве.

Взаимовыгодное сотрудничество Туркменистана с соседними государствами было освещено на новостном пространстве информагентством **SNG.TODAY**. В статье, которую агентство разместило на своём официальном сайте, сообщается, что Президент Туркменистана Сердар Бердымухамедов наградил дипломатов Узбекистана почётными орденами.

«Лидер Туркменистана Сердар Бердымухамедов 26 августа наградил исполняющего обязанности министра иностранных дел Республики Узбекистан Владимира Имам

овича Норова и заместителя секретаря Совета безопасности при президенте Узбекистана Абдулазиза Хафизовича Камилова орденами Туркменистана «Галкыныш».

Было отмечено, что высокой награды узбекские дипломаты удостоены за большие заслуги в развитии экономического, научно-технического и культурного сотрудничества между Туркменистаном и Узбекистаном, учитывая многолетний большой личный вклад в укрепление между двумя странами отношений дружбы, братства и добрососедства, расширение взаимовыгодного сотрудничества».

Сотрудничество Туркменистана с международными организациями также нашло яркое освещение в информационном пространстве. Например, авторитетное информагентство **SNG.TODAY** сообщает о проведении в Ашхабаде семинара ЕС для представителей туркменских СМИ:

«Представительство Евросоюза в Ашхабаде с 25 по 26 августа организовало семинар для отечественных журналистов, на котором были обсуждены вопросы улучшения деятельности СМИ и информационного пространства в Туркменистане. Присутствующие презентовали другим участникам свой опыт работы в этой сфере, а также поделились с ними со своим видением дальнейшего развития данной профессии в стране.

Кроме того, участники встречи рассмотрели современные тенденции в обнародовании важной информации, обмене данными, укреплении роли общих ценностей, а также принципы взаимодействия журналистов с целевыми аудиториями в стране. Отдельный акцент в этом плане был сделан на новых

трендах, включая копирайтинг, появление инфлюенсеров, цифровизация и новые методы распространения новостей».

Плодотворное сотрудничество Туркменистана дружественными партнерами также нашло своё достойное место в мировом информационном потоке. В частности, новость о визите туркменской делегации в Астраханскую область была размещена на официальной странице новостного агентства **SNG.TODAY**:

«25 августа туркменская делегация совершила рабочий визит в портовую особую экономическую зону «Лотос», которая формируется в селе Оля Лиманского района Астраханской области России. В рамках визита состоялись переговоры относительно грузоперевозок паромными.

На территории ПОЭЗ будет создан логистический центр Туркменистана. Чиновники уверены, что запуск данного объекта позволит расширить объём торгового оборота Туркменистана с российским регионом. В прошлом году стороны на торговали на 200 млн долларов США.

Особое внимание в рамках переговоров было уделено возможности запуска автопаромного сообщения между портами Туркменбаши и Оля. Было подчёркнуто, что в данном направлении есть возможность увеличить объёмы грузопотоков».

Сфера дипломатических отношений нашей страны с другими государствами мира также является ещё одной точкой притяжения внимания иностранных медиа. К слову, зарубежное информагентство **SNG.TODAY** сообщает о недавней встрече главы МИД Туркменистана с послом ФРГ:

«Глава дипломатического ведомства Туркменистана Рашид Мередов 23 августа принял верительные грамоты у руководителя посольства Германии в Ашхабаде Уве Бирхоффа. В рамках соответствующего мероприятия стороны обсудили ряд вопросов, касающихся партнёрства стран.

Стороны обменялись мнениями о возможностях расширения потенциала межгосударственных отношений в политической, торговой, экономической, культурной и гуманитарной областях.

Внешиеполитический представитель Федеративной Республики Германия в Туркменистане отметил, что приложит все необходимые усилия, для того, чтобы укрепить взаимодействие государств.

Дипломаты также обсудили межгосударственное сотрудничество в рамках ООН и Евросоюза. Они подчеркнули, что Ашхабад и Берлин имеют схожие позиции в вопросах международной повестки дня».

Наша страна является активным участником международных форумов и саммитов. В связи с этим, сообщение о предстоящем участии нашего уважаемого Президента в саммите ШОС в Самарканде нашло своё достойное место на сайте авторитетного новостного портала **CentralAsia.news**:

«Президент Туркменистана Сердар

Бердымухамедов 26 августа принял

и. о. главы МИД Узбекистана Владимира Норова и секретаря Совета безопасности, спецпредставителя узбекского президента по внешнеполитическим вопросам Абдулазиза Камилова, прибывших в Ашхабад для участия в туркмено-узбекских межмидовских консультациях.

Узбекская сторона в ходе встречи отметила, что расширению взаимодействия в вопросах региональной безопасности будет способствовать участие Сердара Бердымухамедова в качестве почётного гостя в саммите ШОС, который состоится 15–16 сентября текущего года в Самарканде».

Транспортно-коммуникационный комплекс Туркменистана также неустанно привлекает заинтересованность

иностранной СМИ. Например, азербайджанское информагентство **Trend.az** на своём сайте

сообщает о перевыполнении производственного плана данного комплекса нашей страны за первые семь месяцев текущего года:

«В январе-июле 2022 года темпы роста по выполненным работам и оказанным услугам в транспортно-коммуникационном комплексе Туркменистана составили 112,7 процента.

В отчетный период план в сфере грузоперевозок по автомобильному, железнодорожному, воздушному и морскому транспорту перевыполнен на 11,2 процента, а по грузообороту – на 9,2 процента.

Темпы роста оказания услуг агентством «Türkmenawtoulaglary» составили 133,5 процента, по агентству «Türkmen demirýollary» – 111,2 процента, по агентству «Türkmen deňizderýaýollary» – 113,7 процента».

Освещение важных событий и новостей, происходящих в нашей стране, является ещё одним ярким свидетельством высокого уровня заинтересованности авторитетных международных агентств общественно-политической жизнью нашего государства.

6 ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Во второй половине августа 2022 года мировые новости и события, касающиеся таких значимых сфер жизнедеятельности человека, как инновационные технологии, экология, экономика, градостроительство, астрономия, нашли своё достойное отражение в мировом информационном пространстве.

Электрический гидросамолет совершил первый в мире коммерческий рейс

Экологическая сфера и научные исследования в этом направлении вызвали высокую заинтересованность зарубежных новостных агентств. В частности, первый в мире коммерческий рейс электрического гидросамолета стал ярким событием последних дней:

Компания Harbour Air сообщила об успешном испытании модифицированного гидросамолета «De Havilland Beaver» на рейсе коммерческого назначения. Самолет взлетел из акватории канадской реки Фрейзер и приземлился в водах острова Ванкувер. Полет дальностью 72 км занял 24 минуты, где по совершению рейса в батареях самолета оставалось «немало заряда», сообщили в пресс-службе компании.

Данный рейс совершался без пассажиров, однако по всем правилам транзита «точка-точка», что является предпоследним шагом для официальной

сертификации данного транспортного средства. В Harbour Air не сомневаются в успехе — они начали заниматься электрическими самолетами еще в 2019-м в сотрудничестве с компанией MagniX. Первый полет модернизированного гидросамолета состоялся в том же году, а теперь компания готовится к запуску регулярных рейсов.

Освещение важных событий и новостей, происходящих в мире, является ещё одним ярким свидетельством высокого уровня заинтересованности человечества в нахождении путей самосовершенствования. И вклад мировых информационных агентств бесспорно велик в этом.

NASA ready to launch new era of Moon exploration

The American space agency is counting down to the lift-off of its giant new Moon rocket - the Space Launch System.

SLS is the most powerful vehicle ever developed by Nasa, and will be the foundation of its Artemis project which aims to put people back on the lunar surface after a 50-year absence.

Its job will be to propel a test capsule, called Orion, far from Earth.

This spacecraft will loop around the Moon on a big arc before returning home to a splashdown in the Pacific Ocean in six weeks' time.

Orion is uncrewed for this demonstration but assuming all the hardware works as it should, astronauts will climb aboard for a future series of ever more complex missions, starting in 2024.

Телескоп Джеймс Уэбб разглядел удивительные детали Юпитера

Масштабные исследовательские работы НАСА по изучению космического пространства также стали предметом пристального внимания мировых информагентств:

Недавно объективы телескопа были развернуты в сторону Юпитера. Планета-гигант раскрыла несколько своих тайн благодаря снимкам, сделанным камерой ближнего инфракрасного диапазона. После обработки учеными снимки позволили увидеть множество мелких деталей. На составном фото красным цветом выделены яркие полярные сияния.

Дымки показаны желтым и зеленым. Основное облако планеты приняло синий цвет. А знаменитый «глаз» Юпитера выделяется ярко-белым на общем фоне. Сотрудник Webb пояснил, что яркость означает большую высоту.

Таким образом, яркие области могут быть облачными вершинами бушующих конвективных штормов. Широкоэкранный режим отображает хорошо известные астрономам кольца планеты в оранжевом и голубом тонах. Исследователи космоса признаются, что не ждали настолько сильного эффекта от использования орбитальной обсерватории. Теперь они анализируют полученные данные и готовятся к новым знаменательным открытиям.

Исследователи космоса признаются, что не ждали настолько сильного эффекта от использования орбитальной обсерватории. Теперь они анализируют полученные данные и готовятся к новым знаменательным открытиям.

Технология атомарного телевидения совершит революцию в электронике

Исследователи из Национального института стандартов и технологий США разработали и продемонстрировали технологию передачи видеосигнала в реальном времени через облако «странных атомов». Они назвали это «атомарным телевидением», при дальнейшем развитии у него есть реальные шансы вытеснить электронику, основанную

на передаче сигнала через электрический ток или радиоволны. Действующий прототип успешно передает любые видеосигналы,

включая потоковое видео и трансляции видеоигр. Прототип «атомарного ТВ» обладает отличной скоростью передачи данных — 100 МБ/с, но разрешение оставляет желать лучшего, оно пока составляет всего 480i. Ученые надеются, что ситуацию можно исправить за счет более тонкой манипуляции энергией атомов, однако для этого требуется больше исследований. Главное преимущество такой передачи сигнала в том, что облако атомов можно «упаковать» в очень маленьком пространстве, плюс оно устойчиво к помехам гораздо больше, чем современная электроника

Вдобавок ко всем перечисленным выше сферам деятельности, сфера инновационных технологий также нашла свое яркое отражение в ведущих мировых агентствах. К слову, презентация атомарного телевидения стала еще одним важным шагом на пути внедрения технологий в нашу жизнь:

Fossil of Giant Marine Lizard in Morocco

66 million years ago, when the land was ruled by dinosaurs, the oceans used to be infested with giant marine predators called mosasaurs. In addition, now, researchers have discovered the fossil of a new species of mosasaurs named Thalassotitan atrox.

The fossil was unearthed outside the city of Casablanca in Morocco. According to researchers, Thalassotitan measured nearly 9 metres in length while just its skull was 1.4 meters long. Most mosasaurs had long jaws and slender teeth that were effective in catching small fish, but Thalassotitan was found to have a short, wide muzzle and massive teeth having a conical structure like those seen in an orca. They enabled the predator to tear apart huge prey.

Hoş geldiň, talyplyk!

«Sabryň soňy sap altyn»

Men bu pähimiň näderejede hakykatdygyna şu ýyl hut öz durmuşymda has aýdyň göz ýetirdim. Sebäbi men «Halkyň Arkadagly zamanasy» diýlip atlandyrylan üstümizdäki ýylda ençe ýylyk synanyşyklardan, sabyr-takatdan soňra öz ýakynlaryma «Talyp boldum!» diýen hoş habary buşlamak bagtyna miýesser boldum. Bu hoş habary ilki kakama, soňra bolsa ejeme buşladym. Meniň bilen bile bu arzyly pursata tas bir müçe garaşan mähribanlarym bu habara guş bolup uçdular.

Hawa, men talyp boldum. Onda-da nähili talyp diýsene?! Ýurdumyza iň arzyly

ýokary bilim ojaklarynyň biri – türkmen diplomatiýasynyň milli mekdebi bolan Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň Halkara žurnalistikasy hünäriňiň talyby.

Çagalykdan döredijilige bolan höwesimiň güýçlüdi sebäpli, metbugat sahypalarynda çykyş etmegi arzuw ederdim. Şol arzuwlarımıň yzyna düşüp, 2019-njy ýylda Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň

«Biznes reklama» gazetini işe geldim. Gazet redaksiýasynda toplan tejribäm, halypalardan alan öwüt-ünderlerim meni žurnalistika has-da imrindirdi. Men özümi şu ajap zamananyň iň bagtly yaşlarynyň biri hasaplaýaryn. Sebäbi gazet redaksiýasynda zähmet çeken ýyllarymda maňa 2019-njy ýylda Türkmenistanyň Ýaşlar baýragynyň eýesi, 2022-nji ýylda bolsa Türkmenistanyň ýaşlarynyň arasynda geçirilýän ylmy işler boýunça bäsleşigiň ýeňijisi hökmünde hormatly Prezidentimiziň Şa serpaýyna mynasyp bolmak bagty nesip etdi. Bu gün bolsa öz saýlan hünärim boýunça arzuw eden ýokary okuw mekdebiniň talyby boldum. Onsoň, neneň özüni bagtly duýmajak?! Şeýle bagtyň eýesi hökmünde özüme bildirilen ynamy ödemek üçin geljekde ata Watanymyzyň bedew batly ösüşlerini, Arkadagly Serdarymyzyň baştutanlygynynda döwletimiziň alyp barýan parahatsöýüjilikli içeri we daşary syýasatyny diňe bir öz ýurdumyzyň metbugat neşirlerinde şöhlelendirmän, bu tutumlaryň at-owazasyny tutuş dünýä ýaýjak kämil halkaraçy žurnalist bolmak üçin yhlasymy gaýgyrman okap öwrenjekdigime ynanýaryn.

Jahantäç ÖWEZOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara žurnalistikasy hünäriňiň I ýyl talyby.

«Halkyň Arkadagly zamanasy» ýylynda maňa Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň talyby bolmak bagty miýesser etdi. Bu bagtly pursat meniň durmuşymda iň ajaýyp wakalaryň biri boldy. Men heniz başlangyç synpda okaýan mahallarym iňlis, rus we fransuz dillerini öwrenip başlapdym.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň parasatly baştutanlygynynda ýurdumyza ýaşlar hakynda edilýän aladalar özüniň oňyn netijelerini berýär. Men hem döwlet we halkara bäsleşiklerine gatnaşyp, baýrakly orunlary almaga başardym.

6-njy synpdan başlap, matematika dersini düýpli okap, bu ugurdan olimpiadalara gatnaşyp gelyärim. Şolaryň hatarynda, 2020-nji ýylda Eýran Yslam Respublikasynda geçirilen VII Geometriýa olimpiadasynda kümüş, 2021-nji ýylda ýene şol olimpiadada bürünç, 2022-nji ýylda Azerbaýjan Respublikasynda geçirilen I Lotfi Zadeh halkara olimpiadasynda matematika dersi boýunça kümüş, Russiýa Federasiýasynyň

Adygeý Respublikasynda geçirilen VII Kawkaz Matematika olimpiadasynda bürünç, mundan başga-da, «UNIPO» halkara taslama bäsleşiginde programmirlama dersi boýunça 2021-nji ýylda bürünç we fizika dersi boýunça 2022-nji ýylda kümüş medala mynasyp bolandygymy belläp geçesim gelýär. Şeýle-de şu ýylda «Altyn asyryň altyn zehinleri» atly taslama bäsleşiginiň döwlet tapgyrynda takyk ugry (matematika) boýunça I orny, Seyitnazar Seydi adyndaky Türkmen döwlet mugallymçylyk institutynyň guramagynda geçiri-

len okuwçylaryň arasynda matematikadan internet olimpiadasynda III orny eýelemegi başardym. Gazanan üstünliklerim we öz saýlan hünärim

boýunça zerur bilimlerini yhlasly öleşdirenidim giriş synaglarynda uly goltgy berdi.

Matematika ykdysadyýetiň özeni bolsa gerek. Bu dersi düýpli öleşdirenim üçin hem Halkara ykdysady gatnaşyklary fakultetini saýlap aldym. Men öz arzuwyma ýetenime diýseň begenýärim. Saýlap alan ugrum boýunça gowuy okap, geljekde Watanymyza, hormatly Prezidentimize wepaly, ýokary derejeli hünärmen bolup ýetişmek meniň esasy maksadymdyr.

Ýaşlaryň ylymy, bilimli, döwrebap tehnologiýalardan kämil baş çykaryp bilýän hünärmenler bolup ýetişmekleri üçin uly tagallalar edýän Arkadagly Serdarymyza

tüýs ýürekden sagbolsun aýdýaryn. Goý, hormatly Prezidentimiziň, Gahryman Arkadagymyzyň janlary sag bolsun, alyp barýan döwletli işleri barha rowaç alsyn!

Orazmyrat SÄHETMYRADOW,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara ykdysady gatnaşyklary fakultetiniň I ýyl talyby.

At gazanan žurnalistleriň gözleginde

«Ýaş diplomatyň sesi» elektron gazetimiziň 37-nji sanynda çap edilen «At gazanan žurnalistleriň gözleginde» atly makalamyzy okyjylarymyzyň ýadyndadyr. Bu makalamyza biz Türkmenistanyň at gazanan žurnalistleriniň sanawynyň düzülip, institutymyzyň görnükli ýerinde goýulsa, gowy boljakdygy hakynda gürrüň edipdik.

Dünýä meşhur braziliýaly ýazyjysy Paulo Koelýonyň: «Adam bir gowy maksat tutunsa, bütin älemiň kalby oňa şol maksadyna ýetmekde kömek bermäge howlугýandyr» diýen ajaýyp sözleriniň näderejede hakykata ýakyndygyna ýene bir ýola göz ýetirdim. Maňa ýakynda Türkmenistanyň Medeniýet ministrligi tarapyndan häzirkirki wagtda at gazanan žurnalistler barada ensiklopedik neşiriň

taýýarlanýandygy we şol boýunça degişli maglumatlaryň toplanýandygy hakynda habar gelip gowuşdy. Bu täzeligi eşidenimden soň, Medeniýet ministrligine baryp, ministrligiň teatr we tomaşa edaralary bölüminiň başlygynyň orunbasary, neşiriň awtory Baýramgeldi Çaryýew bilen söhbetdeş boldum. Oňa özümiň hem şu iş bilen gyzylanýandygymy aýtdym.

— Döwrüň aýnasy hasaplanýan žurnalistikanyň dünýä derejesinde barha ösýän döwründe şeýle maglumatlary toplamak, ony aýratyn ýygyny görnüşinde halk köpçüligine ýetirmegi örän zerur diýip hasaplaýaryn. Bu ýörite kitaby indiki ýylda ýurdumyza giňden ýaýbaňlandyryljak Medeniýet hepdeligine çenli doly taýýar etmek göz önünde tutulýar. Emma maglumatlary toplamak işiniň belli bir wagty we takyklygy talap edýändigini sebäpli, bu barada giňişleýin söhbetdeşlik etmegiň mümkinçiliginiň azdygyny aýtmak gerek. Häzirkirki wagtda «Türkmenistanyň görnükli teatr, kino we sirk artistleri» atly ensiklopediki neşir taýýar boldy. Indi «Türkmenistanyň görnükli ýazyjy-şahyrlary we žurnalistleri» atly ensiklopediki neşiriň üstünde işleýärim — diýip, Baýram aga gürrüň berdi.

Şeýle-de neşiriň awtory Baýramgeldi Çaryýew häzirkirki wagtda taýýarlanýan neşirleriniň okyjylar köpçüligine ýetirileninden soň, giňişleýin söhbetdeşlik etmäge taýýardygyny aýtdy.

Hawa, bu işiň düýbünüň tutulmagy bizi diýseň begendirýär. Gazetimiziň 37-nji sanynda bu mesele bilen bir hatarda, Türkmenistanyň Medeniýet ministrligi tarapyndan hem şeýle ugurda işiň alnyp barylýandygy guwandyrýdyr. Geljekde hem bu işleri dowam etmek biziň aýdyň maksadymyz bolmagynda galýar.

Mähri HOJAYEWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara žurnalistikasy hünäriňiň III ýyl talyby.

ŞYGRYÝET

GÜYZ

Howa öňki bolşun ýitirdi birden,
Agras keşbe girdi gözel tebigat.
Horazlar gijiräk oýaryr arden,
Günden biraz önde ýöreýär sagat.

Giň atyzlaň gujagy-da dolupdyr,
Miweleň, bakjalaň bol hasylyndan.
Olar ýerden çykan hazyna ýaly,
Ýaz paslynda üsti gömlüp basyrlan.

Ýene kân zat hakda aýdasyň gelyär,
Bu görýän zatlardan doýanok gözüm.
Töwregi gözellige garyp sen,
Eziz ülkämize hoş geldiň, güyzüm!

Aýşirin DÖWLETOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyby.

BAGBAN
ÝIGIT

Baglaryňa berýän timar,
Armaweri, bagban ýigit!
Uly yhlas, ajap hünär,
Dökýän deri, bagban ýigit.

Elleriň misli gül seniň,
Edýän işiň goýman keminiň.
Meniň göwnüm bir bilsediň,
Ýa gezyňmi, aňman ýigit?!

Diňle bilbilleriň sesin,
Şol ses meňki, geläý basym.
Garamazdan degre-daşyn,
Dökýär deri, bagban ýigit.

Gol ýaýypdyr alma-üzüm,
Erem bagyň — görer gözüň.
Hyýalda edýäriň gezim,
Seniň bile, bagban ýigit.

Parhy ýok agşammy ýa ir,
Ýaýradýar müşki-anbar nur,
Gülleri açylanda tir,
Gija galma, bagban ýigit.

Aýnur HUDAYBERGENOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyby.

(Soňy. Başlangyjy gazetiniň 37-nji sanynda).

— Men terjime edenimde ýazyjy bilen okyjynyň arasyndaky diliň terjimeçisi bolmaga synanyşyaryn. Ýazyjy näme diýjek bolýan bolsa, onuň duýgusyny, dünýägarasynyň öz milli ruhunda okyja ýetirmäge çalyşyaryn. Arap dilinde gürleýän milletleriň hem ruhy dünýäsi biziňkä ýakyn bolansoň, türkmen okyjysyna ony açyp görkezmek has aňsat düşýär. Terjime kynçylyk döredýän käbir zat — şol diliň frazeologizmleri. Olary göni terjime edip bilseň has gowy. Türkmen dilinde kybapdaş manysyny ulansaň-da bolýar. Meselem: «Berekella» sözi arapçadan terjime edilende «Alla saňa bereket bersin!» diýmegi aňladýar. Emma sözüň türkmençe manysyny ulansaň, täsirlilik saklanar, ýöne türkmen diliniň söz baýlygy welin artmaz. Tanymal terjimeçi Anna Ruskoniniň «Söz jahana syýahat edýän bolsa, terjimeçi onuň sürüjisidir» diýen sözleri bar. Terjime etmek özüňe bagly, eger sözüň manysyny tapmasaň, özüňden döredämegem aýyp zat däl. «Öň beýle zat ýok ahyry» diýip, çekinip durmaly däl. Halk hökman döretmelidir, diňe şonda halk ösýär.

— Biz sizi birnäçe gyzkly publisistik makalalaryň awtory hökmünde-de tanaýarys. Žurnalistik dünýä bilen baglanyşykly özüňizde kemal tapan garaýyşlaryňyzy aýdaýsaňyz?!

— Žurnalistika beýleki kärlerden düýpli tapawutlansa-da, olardan hiç hili üzňe däl. Žurnalist hem-

me zatdan habarly bolmalydyr. Ozalam ýokary okuw mekdebinde sosiologiýa dersinden sapak berýän bir mugallym talyplaryndan synag almaga gelende: «Men size ýekeje ýeňil sorag bermekçi, eger-de kim şol soraga jogap berip bilse, säginmän, 100 bal goýmakçy» diýipdir. Talyplaram öz ýanyndan örän arkaýyn bolupdyrlar. Mugallym bolsa: «Gündelik girip-çykýan

«JÜÝJÄNI ÇÜÝŞÄ
SALAN ÇYKARSYN»

gapyňyzyň agzynda pol süpürýän daýzanyň ady näme?» diýip sorapdyr. Hiç talyp bu soraga jogap berip bilmändir. Şonda mugallym: «Siz günde ýüzbe-ýüz

«Dünýä edebiyaty» žurnalynyň baş redaktory Rahmet Gylyjow bilen söhbetdeşlik

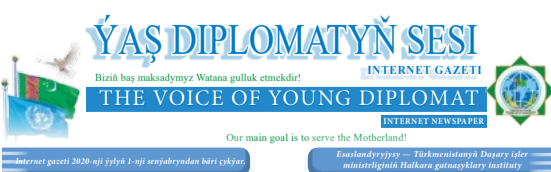
bolýan adamyňyzyň adyny bileňzok. Onsoň siz nädip jemgyýet bilen işleşjek bolýarsyňyz?» diýipdir. Şundan netije çykarsaň, žurnalistikanyň wezipesi başga bolsa-da, žurnalist poliglot bolmaly, terjime etmegi, görüp duran wakasyny ýazyp beýan etmegi başarmaly. Diňe syýasy wakalara düşüneniň bilen žurnalist bolunmaýar. Bu üç käri birikdirýän zat bolsa, olaryň haýsyny saýlasaň-da, söz goruň baý bolmaly, ony baýlaşdyrmak üçin bolsa köp kitap okamaly, köp dil bilmeli. Näçe köp dil bildigiňçe, sonça-da sözlük goruň baýlaşýar.

— Ösüp gelyän ýaş hünärmenlere näme maslahat beresiňiz gelyär?

— Hergiz az zada — ownuk arzuwa kanagat etmän. Meşhur suratkeş Maýkl Anjelonyň şeýle sözleri bar: «Adamlaryň aglabasy wysaly kyn bolan uly arzuwlardan däl-de, juda aňsat ýetip bolýan ownuk-uşak aladalarydan howatyr edýärler». Toni Robbins hem öz kitaplarynyň birinde «Standartlaryňyzy beýgeldiň! Özüňize pes zatlary mynasyp görmän! Siz gowusyndan gowusyna mynasypsyňyz» diýýär. Şoňa görä-de, hemişe arzuw edeninizde beýikden ýapyşyň!

— Rahmet aga, beren peýdaly maslahatlaryňyz, gyzkly gürrüňleriňiz üçin köp sagboluň!

Söhbetdeş bolan: Ajayyp NOBATOWA,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň II ýyl talyby.

Baş redaktor Täçgeldi GUTLYÝEW

Redaksion geňeşiň agzalary: Begmyrat ATAÝEW,
Merdan BERDINIÝAZOW,
Mekanmyrat KENANOW,
Rahym BÄŞIMOW, Baba SARYÝEW,
Akmuhammet JUMAGULYÝEW,
Mähriban GANDYMOWA, Tatýana DÖWLETOWA,
Merjen GURBANNAZAROWA.

Baş redaktoryň orunbasary: Mätgurban MÄTGURBANOW.
Jogapkär kätib: Bakydurdy GARAYEW.

Jogapkär kätibiň orunbasarlary: Aýgül AŞYRMÄDOWA,
Ajayyp NOBATOWA, Annaberdi KAŞAŇOW.

Bölüm müdirleri: Atamyrat ÝAZWELIÝEW, Aýlar ATAJKOWA.
Edebi işgär: Gurbansähet GURBANSÄHEDOW.
Fotohabarçy: Muhammetmurat NARMEDOW.

Korrektorlar: Jahantäç ÖWEZOWA, Sona HALYKOWA,
Gurbanjemał EGIRJÄÝEWA, Tawus AKJÄÝEWA.

Gazet elektron görnüşinde HGI-niň www.iirmfa.edu.tm internet saýtynda hem-de iirmfa.nesil.edu.tr sanly bilim portalında ýerleşdirilýär.

E-mail: yashdiplomathgi@gmail.com